

Collegial = Tidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 7. Den 14 Februar 1801.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.

Cancellieskriver og Assessorer i det danske Cancellie.

Justitsfog.

Ved Høiesterets Dom, af 17 Decbr. f. A., er Anna Pauline Holch, som Hovedmand for et paa Anna Sørens datter begaaet Drab, tilfunden at bøde Liv for Liv, og have sin Hovedlod forbrudt samt hendes Jord, om hun nogen eier; og som Medskyldige ere Jørgen Mortensen, Just Rasmussen, Jens Hansen, Mathias Christensen, Jens Jørgensen og Jens Andersen tiltjendte at miste deres Fred, ligesom og samtlige Dømte ere paalagte at betale, hver for sig, de af Aktionen søvligent flydende Drakostninger. Efter den fra Høiesteret indkomne Beretning om Sagen, have de under den oplyste Omstændighed været følgende.

Delinqventinden, Anna Pauline Holch, som har
de

de søgt at indbilde Almuen, at hun kunde helbrede Sygdomme, der ved Forgjorelse vare paaførte, befandt sig en Dag i Jørgen Mortensens Huus i Brigsted, under Aarhuus Amt i Jylland, hvor endeel af hendes Patienter foresandtes, saavelsom adskillige Nysgierrige: blandt de Sidste var ogsaa den Dræbte, Anna Sørensdatter, 82 Aar gammel.

Efter at have talet noget affides med den Dræbte, astvinger Delinqventinden hende Tilstaaelse om, at hun var en Her og havde paaført de Svage i Forsamlingen deres Sygdomme. Hun begynder derpaa at kalde sig selv et magtigere Væsen, Herens Overvinder; at slaae Anna Sørensdatter med den tykke Ende af en Pidsk og med en Gldtang i Hovedet; at give hende Prefsigen, kaste hende flere Gange mod Jorden, støde hende mod Vokabet og rive Haaaret af hendes Hoved: omsider støder hun hende omkuld, saa at hun falder paa Ryggen, og derefter sætter hun sig oven paa den Dræbtes Bryst med Knæerne, samt derhos trykker og støder hende saaledes, at de fire øverste Ribbeen sonderbrydes. Desuden deels truede, deels overtalede hun, under disse afvejlende og gjentagne Mishandlinger, de sex med hende dømte Mænd til hver at give den Dræbte nogle Slag med Pidsken fra Skulderen nedad. End ikke, efter at den Gamle var lagt i Sengen, ophører Delinqventindens Grusomhed; men hun forbyder alle at lægge Klæder paa hende. To Timer efter denne Behandling døer Anna Sørensdatter,

ter, der saaledes blev et Offer for Anna Pauline Holchs Grusomhed, til hvilken der af Sagens Dokumenter ei kan udfindes anden Aarsag, end at Delinquentinden har villet hos den eenfoldige Almue skaffe sig Anseelse af at være et med overordentlige Evner begavet Bæsen.

Efter at denne Sag med alle sine Omstændigheder og Høiesterets Indberetning om samme har, fra det danske Cancellie, været Hs. Majestæt foredraget, har det behaget Allerhøiøstsamme, under 6 d. M., at stadfæste ovenansførte Høiesterets Døm, for saavidt Anna Pauline Holch betræffer; hvad derimod de sex Medskyldige angaaer, da har Hs. Majestæt, i Betragtning af, at de tildeels have ladet sig forlede ved Delinquentinden M. P. Holchs Trudseler, dels ogsaa handlet af Frygt for hende, som de ansaae for et overnaturligt, mægtigt Bæsen, benaadet dem saaledes, med Hensyn til deres Forseelses Grad: at Mathias Christensen hensættes til Tugthuusarbeid i fire Maaneder, Jens Jørgensen i to Maaneder, og Jørgen Mortensen, Just Niasmussen, Jens Hansen og Jens Andersen i et Aar.

Forgivninger.

Under 13 d. M. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdigede Reskripter til det theologiske Fakultet i Kjøbenhavn og samtlige Biskopper i Danmark og Norge af følgende Indhold: Vel er det ved Forordningen af 23 Novbr. 1697 fastsat, at det ikke skal være unge Studen-

denter, som ei have deres theologiske Attestats, forineent, til Froprædikener paa Landet at øve sig i at prædike; men, da denne alt for store Lethed, hvorved det tillades umodne unge Mennesker at træde offentlig frem som Religions-Lærere, maa befrygtes at kunne give Anledning til Misbrug, ligesom og den Examen i de almindelige Religions-Sandheder, der udgjør en Deel af Examen Artium, ingenlunde kan ansees som noget tilstrækkeligt Beviis paa Vedkommendes Duelighed til at holde en Prædiken: saa har Hs. Majestæt, paa Grund af Foransførte, fundet det gavnligt, og overeensstemmende med Hensigten og Bærdigheden af den offentlige Religions Underviisning, at indskrænke den Studenterne hidtil forundte Tilladelse at betræde Prædikestolen, og vil derfor have anordnet og fastsat: at ingen for Fremtiden maa tilstedes Afgang til Prædikestolen, uden den, som virkelig har studeret ved Kjøbenhavns Akademie og kan fremvise Attester, saavel om hans Flid i at besøge de vigtigste philosophiske og theologiske Forelæsninger, som om hans in examinatoriis beviste Fremgang i disse Videnskaber.

Bed Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift, af 16 s. M., er det, da Støvringgaards Klosters hidtil varende Direktions. Skrivel og Revisor ved Døden er afgaaen, allernaadigst bevilget: at Stiftsrevisoren maa nyde en Forbedring i sin Løn af 50 aarlligen,

gen, for herefter at revidere fornævnte Klosters Regnskaber til Direktionens Decision, hvilket Tillæg dog ei udbetales ham, førend Revisionen er fæet, samt at Stiftsøvrigheden, der til hvert Aars Snapsting maa sende 2 paalidelige Folk, maa, til denne Brug, disponere over det Øvrige, som har været den afdøde Direktionskriver tillagt.

Under 5 Dec. f. A. er, igjennem det tyffe Cancellie, udfærdiget en Forordning om en Gjelds- og Pant-Protokols Aabning for de, under det glückstadffe Regjerings Cancellie, Overamtsretten, den pinnebergffe og altonaiffæ Over-Appellationsret, og den ranzauffæ Appellationsret, umiddelbart henhørende Godser og Eiendomme. Dens Forfrister ere følgende. § 1. Alle Godser, Gaarde, Huse og Jorder, som umiddelbart staae under de med den holfteensffæ Landsregjering forbundne Jurisdiktioner, qualificere sig til Indskrivelse i denne Protokol. § 2. Indtrædelsen i samme er frivillig og staaer aaben for enhver Eier, som tilbørligen forlanger det, og som tilstræffeligen godtgjæ sin Eiendoms umiddelbare Beliggenhed under foranfætte Jurisdiktion, naar den ei er notoriffæ. Dog indføres han ei deri, førend et Folium er ham bevilget. § 3. Protokollen føres af Archivarius under Landsregjeringens Opsigt. § 4. I denne Hensigt skal dertil, saavelsom til den dermed forbindende Vi-protokol, anffaffes og indrettes de fornødne Bind i Folio,

lio, hvilke behørigen skulle pagineres, gennemdrages og forsegles med Kongens Segl. § 5. Indskrivelsen skeer med Benværnelsen af Godsset eller Eiendommen, og tilstrækkelig Beskrivelse af samme, i Henseende til Sted, Beliggenhed og Grændser, og, hvis det skulde være et Huus, den Summe, for hvilken det er forsikket i Brandkassen. Hvorhos anføres Eierens fulde Navn, samt hans Stand og Karakter. § 6. Alle Rettigheder og Forbindteligheder, som realiter hæfte paa det Gods eller den Eiendom, der er forsynet med et Folium, ere beretigede til Protokollation paa sammes Folium. § 7. Protokollationen maa, med Anførelse af det Datum, da den skeer, indbefatte det Væsentlige af den Fordring og Forpligtelse, som protokolleres, hvorhen hører: Kreditors fulde Navn og Qualitet, Forpligtelsens Datum, dens Aarsag, Summen, Renterne og Beskaffenheden af det fastsatte Hypothek, og endeligen den Prioritet, som vedkommer et Hypothek. § 8. Til Biprotofolken henhøre i Afskrift alle Dokumenter, Kontrakter, Forordninger; Delings-Instrumenter, Familie-Konventioner, og alle Forordninger, som bevise en protokolleret Fordring eller Forbindtelighed, naar Protokollationen er bevilget, som ogsaa Bevilgelsen af selve Foliet. § 9. Gjelds- og Pante-Protofolken skal føres egenhændigen af Protofollisten: til Indførelsen i Biprotofolken kan han betjene sig af en eedsvoren Kopiist; kun maa han sammenligne ethvert dert indført Afskrift med Originalen og egenhændigen under-

der skrive hiint Kollationeert. § 10. Protokollen maa, ved ethvert Protokollat, henvise til det dertil hørende Dokument-Afskrift i Biprotokollen, og Biprotokollen ved ethvert afskrevet Dokument, til det deraf uddragne Protokollat, med Ansørelse af Sidetallet. § 11. Over de i Protokollen forekommende Immobilia og Personer skal føres et fuldstændigt Navneregister, hvilket er tilstrækkeligt til at slaae efter i Biprotokollen. § 12. Efter et Dokuments Protokollation og Afskrivelse i Biprotokollen, gives det tilbage til Producenten, men i Forveien skal derpaa, om det er muligt, strax efter Udstedernes Underskrift, men i alt Fald paa Bagsiden, af Protokollisten egenhændigen attesteres, at, naar, paa hvilken Side af Protokollen, og efter hvilken Summe dets Protokollation er skeet, og paa hvilken Side i Biprotokollen det befinder sig.

(Fortsættelsen følger.)

(Fortsættelse af Forordningen, som bestemmer de Betalinger, der tilkomme Rettens Betjenter i Danmark for Embeds-Forretninger.)

73) For at føre Protokollen, ved Indførelsen af en Selveierbondes mundtlige Testament, i Følge Forordningen af 13 Mai 1769, betales til Skriveren 32 Sk.; og han er, for samme Betaling, pligtig til at give Udskrift af Protokollen, uden videre Gebyr.

74) I Sager, om ulovligt Krohold og Brændeviins-bran-

bränden, betales til Skrивeren, naar Doms-Akten ei er over 3 Ark, i alt 32 Sk. Naar Akten er over 3 Ark, indtil 10 Ark, da for hvert Ark 10 Sk., og, naar den er over 10 Ark, da for de første 10 Ark 10 Sk. for Arket, og intet for de følgende. For denne Betaling er Skrивeren tillige pligtig at føre Protokollen.

b. b. Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rd.

75) I Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rdlr., betales (hvad enten det er Doms- eller Vidne-Sager) i alle Dele det Halve af hvad der i foreskaffende §§. er bestemt, som Skrивerløn. Denne Betaling finder ogsaa Sted ved Arve-Legitimations-Tingsvidner, naar den Arv, for hvis Skyld Tingsvidnet erhverves, kan med Visshed bestemmes til mindre end 15 Rdlr.

76) For Gjæste- og Sorets-, samt Extrarets-Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rdlr., betales ifkun til Skrивeren det Halve af hvad foran i dette Reglement er fastsat, som Skrивerløn for saadanne Sager.

2det Kapitel. Rettens Betjente ved Over-Retterne.

1ste Artikel. Rettens Betjente ved Over Retterne i Kjøbstederne, eller Raadstue-Retterne. A.

Dommernes Betaling. a. a. Sager, hvis paagjældende Sum er 15 Rdlr. og derover, saa og

Sa

Sager, hvis Gjenstande ikke er Penge eller Penges Værd,

- 77) For at udstede og forsegle en Hoved-Stevning, betales til Retten 1 Rdlr., foruden de 2 Mk, som, i Folge Forordningen af 23 Decbr. 1735, skulle erlægges til Justits Kassen. Alle Stevninger til Kjøbstedernes Overretter skulle udfærdiges fra Retten. Med Udstedelsen forholdes: øvrigt efter § 1.
- 78) For en Hoved-Stevnings Forkyndelse, betales for hver Person som stevnes, hvad enten denne boer i, eller uden Byen (men dog inden Byens Jurisdiktion) til hver af Stevningsmændene 16 Sk.
- 79) For en Hoved-Stevnings Anhængiggjørelse i Retten betales, ved Stevningens Fremlæggelse, til Retten 1 Rdlr., hvad enten een eller flere Personer ere stevnede.
- 80) For en Kjendelse om Opsættelse betaler den Part, som begjærer Opsættelsen, 20 Sk. til Retten, hvad enten Opsættelsen bevilges eller ikke.
- 81) For en Eragtnings- eller Interlokutori-Kjendelses Afsigelse betales til Retten 48 Sk. af den, ved hvis Exception Kjendelsen er anlediget. a. Retten er ei pligtig at paakjende ved een Eragtning flere end een Exception, og de for samme af Parten ansøgte Argumenter, omendskjøndt Parterne paa een og samme Tid kunne have indladt flere særskildte Exceptioner eller Poster til Eragtning; men for hver særskildte Ex-
cep-

ception eller Post, som paakjendes ved Fragtning eller Kjendelse, betales til Retten, efter foransorte Bestemmelse. b. Naar en Exception, som eengang af Retten er paakjendt, igjen fremsættes, og Omstændighederne ere saadanne, at Retten kan, i de følgende Kjendelser, henholde sig til den forhen affagte, uden at bruge nye Argumenter, da betales intet for saadanne Kjendelser.

82) For en Kontra-Stevnings Udstedelse og Forsegling betales til Retten, ligesom for en Hoved-Stevnings Udstedelse og Forsegling. a. Om Kontra-Stevningens Udstedelse gjælder det samme, som forhen er anført om Hoved-Stevningens Udstedelse. b. For Forkyndelsen af en Kontra-Stevning, betales til Stevningsmændene, som for en Hoved-Stevnings Forkyndelse.

83) For en Kontra-Stevnings Anhängiggjørelse i Retten betales, ligesom for Hoved-Stevningens Anhängiggjørelse.

84) For en Kontinuations-Stevnings Udstedelse, hvad enten det er Hoved- eller Kontra-Stevning, betales til Retten det samme, som for Hoved-Stevningens Udstedelse. a. For en saadan Stevnings Anhängiggjørelse i Retten, betales det samme, som for Hoved-Stevningens Anhängiggjørelse. b. Om Udstedelsen gjælder det samme, som er anført om Hoved-Stevningens Udstedelse. c. Forkyndelsen af saadan Stevning

ning betales til Stevningsmændene ligesom for en Hoved-Stevnings Forkyndelse.

85) Naar en Sag optages til Dom, betaler Citanten til Retten 2 Rdlr., for at forfatte, affige, underskrive og forsegle Dommen, foruden den, ved Forordningen af 23 Decbr. 1735 paabudne, 1 Rdlr. til Justitskassen. Ligesaa meget betales af Kontra-Citanten, naar denne, i Følge Kontra-Stevning, har begjært Kontra-Prætenationer paakjendte.

86) For at underskrive og forsegle den Doms-Akt, som den Indstevnede, der ei har paaftaaet Kontra-Prætenationer paadømt, men blot procederet til Frikjendelse og Proces-Onkostninger, forlanger befreven, betales til Retten 64 Sk.

87) Den Indstevnede betaler intet til Retten, naar han alene fremsætter sine Indsigelser imod Sagsmaalet, uden at tage Kontra-Stevning.

88) Naar Sager, som i første Instants have været behandlede som Gjelte eller Extra-Rets Sager, appelleres til Overretten, da betales intet mere, end de ellers for Sagernes Behandling ved Over-Retten bestemte Gebyrer.

89) Naar Sager, som i første Instants have været behandlede paa Aastedet, appelleres til Over-Retten, da betales ikkun til Retten Gebyrer, som i almindelige Ting-Sager; men dersom Over-Rettens Møde paa Aastedet skulde forlænges, da betales for første Dags

Dags Forretning, 5 Rdlr., og siden 4 Rdlr. for hver Dag Forretningen varer.

90) Naar Politi-Sager af Private appelleres til Over-Retten, da betales ikkun sædvanlige Gebyrer.

91) Hvad Arbeid, der for Retten foresalder, ved Delinquent-Sagers eller andre offentlige og befalede Sagers Udførelse og Paadømmelse, derfor nyder den ingen Betaling; derimod erholder den Erstatning, efter rigtig Regning, for haste virkelige Udgifter. Denne Erstatning udredes af den Tiltalte, naar han dømmes skyldig og hans Bo formaaer at betale; i manglende Fald udredes Udgiften fra det Sted, som det paaligger at udrede deslige Udgifter, efter Sagens Beskaffenhed.

b. b. Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rd.

92) Naar Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rdlr., appelleres til Over-Retten, da betales til Retten i alle Dele det Halve af hvad i forestaaende §§. er bestemt.

(Forsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Den 6 Februar d. A. holdt Hr. Konferentsraad Jacobi, i det kongelige Videnskabernes-Selskabs Forsamling, en kort A mindelses-Tale over Selskabets for tidlige afdøde værdige Sekretær, Professor Abildgaard. Hr. Etatsraad Tetens forelæste der, samme Tid, en Afhand-

Eigesom der i dette Blad tilføen er blevet meddeelt
 Effterretning om de Østid, der paa enkelte Østid i
 Norge ere glorte for at anføre Landalmene til en pas-
 sende og fornuftig Løsning, forsaavidt disse ere forme-
 til Cancelliets Kundskab; saaledes synes det ogsaa at for-
 stene her at anføres, at der, efter en til Cancelliet ind-
 kommen Beretning, er af den vestberende Capellan paa
 Nøst i Bergens Stift, W. B. Jensen, oprettet et Høst-
 Kassekast for Almenne i Nøst og Nøst-Stræde.
 gjald, over hvis Bogsamling tillige er blevet indsendt
 en Fortegnelse.

Under 6 d. M. er det allernaadigt tilstaaet, at det
 til Overførsel ved Kopparing Sund i Store Skovskolen
 ma indrettes et ordentligt Skovskole, og Skovmanden,
 som besøger Overførsel, vare berettiget til at indbringe
 Betaling af de Stienende efter følgende Sat.
 Den første og mellemste Østid i Sundet, som
 altid ma overføres ved Sundet, betales:

for en Østid med 2 Østid for	32 Ør.
og for hver Østid mere, som betalt bruges	4 —
for en Skovskole med en Østid	16 —
og, naar betalt bruges flere end en Østid, for hver	4 —
for en Skovskole med en Østid	8 —

for en Stibehest med Bitter 6 Gr.
 for en løv Jæst 4 —
 og for en enstelt Person 2 —

Maar een af de mindste Cundgrene bliver faaret til vands, betales den halve Deel mere, og, naar begge de mindste Cundgrene blive ved Cundvedstas befarede, da dobbelt saameget, som for den største Cundgreens Overfaat er ansat.

Dog skulle de, som efter Anordningerne der have set Ceyds, herfra fritages: og saa skulle de 16 Gr., som hidindtil af Jøve af store Cvedals Waardbrugere, under Naaen af Cundstold, have været erlagte, fremdeles af dem faares.

Under 6 d. M. har Hs. Majestæt allernaadigst kon-

firmeret en imellem Kammerherre Svibetich Christian, Grev af Guld Wintherfeldt, som Vefstader af Baroniet Wintherborg i Solland, og Kammerherre Baron Christian Svibetich August Svandenborg Steventlov, som Stier af Stillebro og Sdhongaaes Godse i Sphen, under 6 Septembris f. M., indgaact Forening, hvorefter Baroniet Wintherborg overdrages med alle dets Stetligheeder og Stetligheder (de stierestellige Privilegier undtagne) til Kammerherre Baron Svandenborg Steventlov, som isen til Kammerherre Grev Guld Wintherfeldt overdrages fornavnte tvende Godse i Sphen.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Øster-Linnet Sognekald i Ribe Stift, 190 Rdlr.; Thise Sognekald i Viborg Stift, 159 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 13 Februar ere de tvende Deputerede i det vestindisk-guineiske Rente- og General-Toldkammer, Etatsraaderne O. Walling og G. F. Frelsen, befuldmægtigede, den første til 2den Deputeret, og den anden til 3die Deputeret i bemældte Kollegium; Personel-Kapellan for Uldsted Menighed i Aalborg Stift, D. Rostrup, konfirmeret til Sognepræst for bemældte Menighed.

Under det tydske Cancellie: Den 6 Februar er Doctor Medicinæ J. de Bieg Tholen befuldmægtiget til Physikus i Friderichstadt og Husum, samt Husum Amt, Rodenis Fogderi, Schwabstedt, Nordstrand, Pellworm og flere omliggende Her. Kand. Theol. J. P. Chemnitz udnævnt til Adjunktus Ministerii og Katechet i Barmstedt under Grevskabet Rantzow.

Under Generalitetet: Den 6 Februar. Ved det kongelige Artilleri-Korps ere følgende 8 Stykjunkere og Kadetter, nemlig P. F. v. Steinmann, E. E. v. Ansee, H. v. Rothe, J. v. Rørdam, J. P. M. v. Friese, E. M. v. Lohse, E. W. v. Fangen og H. E. v. Lundbye, efter fuldendt Kursus, udnævnte til Officerer

rer, og ansatte med Anciennitet og Gage, de 5 første som Second-Vieutenanter af 1ste Klasse og de 3 sidste som Sec. Vieutenanter af 2den Klasse i Korpsen. Ved det norske Jæger-Korps er Stabs-Kapitain v. Stabel befuldmægtiget til Kompagni-Chef; Prem. Lieutenant v. Butenschön til Stabs-Kapitain; karakteriseret Prem. Lieutenant v. Chemnitz til virkelig Prem. Lieutenant; Fændrik F. v. Kaltenborn til Sec. Lieutenant, og Fændrik à la suite C. v. Kaltenborn til virkelig Fændrik. Ved det norske Liv-Regiment til Fods, Fændrik v. Klauermann ligesaa til Sec. Lieutenant. Ved det tellemærkiske Infanteri-Regiment er Sec. Lieutenant v. Ohlsen benaaded med Prem. Lieutenants Karakter, og den ved Husar-Regimentet staaende Korporal, C. F. v. Norager, efter Ansøgning, forundt Afsteed med Kornets Karakter.

Under General-Toldkammeret: Den 4 Februar er hidtilværende Havneskriver, J. P. Grum, befuldmægtiget til Oplagskriver ved Toldboden i Kjøbenhavn; M. N. God til Havneskriver sammesteds; Toldbetjenten i Næsgaardstrand, H. P. Brinch, til Kontrollør og Toldbetjent i Grønstad, F. C. Drammer, til Toldbetjent i Næsgaardstrand, og C. F. Kahrs til Toldbetjent i Laurkullen.

Under Admiralitetet: Den 2 Januar er Adjunkt Krohg, ved det juridiske Fakultet, ansat til Lærer ved Søkadet-Akademiet, i den Deel af den danske Ret og Folke-Retten, som for dette Institut ansees nødvendig.